

Číslo: 7432-27644/2019/Šin/374610209

SPRÁVA O ENVIRONMENTÁLNEJ KONTROLE

č. 34/2019/Z

Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Bratislava, Stále pracovisko Nitra, Odbor integrovaného povoľovania a kontroly (ďalej len „Inšpekcia“), ako príslušný odborný kontrolný orgán – orgán štátneho dozoru podľa ustanovenia (ďalej len „ust.“) § 9 ods. 1 písm. a) a ust. § 10 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa ust. § 32 ods. 1 písm. d) zákona č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o IPKZ“) vykonala environmentálnu kontrolu (ďalej len „kontrola“) podľa ust. § 34 ods. 1 zákona o IPKZ vo väzbe na ust. § 33 ods. 1 písm. f) a ods. 2 zákona o IPKZ z dôvodu uverejnenia rozhodnutia o záveroch o najlepších dostupných technikách. Počas kontroly a pri vypracovaní správy o kontrole sa postupovalo podľa zákona o IPKZ.

A. Kontrola

Typ kontroly:

ust. § 34 ods. 5 a 6 zákona o IPKZ – Bežná

Výsledok:

ust. § 11 ods. 2 písm. a) zákona o IPKZ

B. Orgán štátneho dozoru

Inšpektor:

Ing. Juraj Šimon

Číslo preukazu: 576

Telefón:

037 656 06 32

Elektronická adresa:

juraj.simon@sizp.sk

Inšpektor:

RNDr. Martin Jursa

Číslo preukazu: 495

Telefón:

037 656 06 31

Elektronická adresa:

martin.jursa@sizp.sk

B.1. Prizvaná osoba

Organizácia:

-

Adresa:

-

Zástupca:

-

Funkcia: -

Telefón:

-

Elektronická adresa:

-

C. Prevádzkovateľ

Názov podľa OR: **Poľnohospodárske družstvo Zlatná na Ostrove**
(ďalej len „prevádzkovateľ“)
Adresa sídla: Školská 456, 946 12 Zlatná na Ostrove
IČO: 31 106 161
Kontrola oznámená: 17. 06. 2019 Spôsob: Telefonicky
Zástupca: Tibor Koczkás Funkcia: vedúci farmy
Telefón: +421 905 352 824
Elektronická adresa: pdzlatná@stonline.sk

D. Prevádzka

Názov podľa IP: **Hospodársky dvor Zlatná na Ostrove – chov ošípaných**
Adresa prevádzky: Školská 456, 946 12 Zlatná na ostrove
Variabilný symbol: 374610209
Integrované povolenie: 5834-22411/37/2009/Gaj/374610209
Vydané: 6.7.2009
Právoplatné: 5.8.2009
Projektovaná kapacita: 5350 ks ošípaných nad 30 kg a 700 ks prasníc
Kategória:

6.6. b) Intenzívny chov hydiny alebo ošípaných s miestom pre viac ako 2 000 ks ošípaných nad 30 kg.

E. Časová os

Vykonávacie rozhodnutie Komisie(ďalej len „VRK“):2017/302/EÚ z 15. februára 2017, ktorým sa podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ stanovujú závery o najlepších dostupných technikách (ďalej len „BAT“) pre intenzívny chov hydiny alebo ošípaných

Dátum zverejnenia: 15. 02. 2017
Dátum plnenia BAT: 15. 02. 2021
Predchádzajúce kontrolované obdobie: 10. 5. 2016 – 7. 5. 2018
Posledná kontrola: 24.4.2018 – 18. 6. 2018
Kontrolované obdobie: 7. 5. 2018 – 20. 6. 2019
Začatie kontroly: 20. 6. 2019
Prvé miestne zisťovanie: 20. 6. 2019
Vypracovanie správy: 6. 8. 2019
Doručenie správy: Deň prevzatia doporučenej zásielky s doručenkou

F. Vykonané úkony

Fotodokumentácia: Nie Počet snímok: -
Videodokumentácia: Nie
Odňatie prvopisov: Nie
Odobraté vzorky: Nie
Meranie emisií: Nie
Iné: -

G. Zameranie kontroly – opis

Kontrola bola zameraná na zisťovanie, či nedošlo k zmene okolností, ktoré môžu viesť k zmene integrovaného povolenia z dôvodu uverejnenia právne záväzného aktu Európskej únie o záveroch o najlepších dostupných technikách – VRK.

H. Stav prevádzky v čase miestneho zisťovania – opis

Farma pozostáva z deviatich hál určených na intenzívny chov ošípaných. Počas miestnej obhliadky vykonanej dňa 20. 06. 2019 bola v prevádzke iba hala „E“, kde bolo naskladnených 24 ošípaných na výkrm. Ostatné haly boli prázdne. Po skončení chovného cyklu plánuje prevádzkovateľ chov ošípaných ukončiť.

I. Použité podklady

1. VRK č. 2017/302/EÚ z 15. februára 2017, ktorým sa podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ stanovujú závery o BAT pre intenzívny chov hydiny alebo ošípaných
2. Integrované povolenie pre prevádzku vydané rozhodnutím č. 5834-22411/37/2009/Gaj/374610209 zo dňa 06. 07. 2009
3. Porovnanie BAT technológií so skutočnosťou – Poľnohospodárske družstvo Zlatná na Ostrove
4. Interná prevádzková evidencia
5. Záznamy o absolvovaní školení zamestnancami prevádzky
6. Rozhodnutie Inšpekcie ochrany vôd o schválení havarijného plánu
7. Zmluva o odvoze a neškodnom odstránení vedľajších živočíšnych produktov
8. Protokoly z vykonaných tesnostných skúšok
9. Údaje o súhrnných emisiách a poplatkoch na tlačivách Národného emisného informačného systému (ďalej len „NEIS“)

J. Kontrolné zistenia

VŠEOBECNÉ ZÁVERY O BAT

1. BAT 1: Systémy environmentálneho riadenia (EMS)

V rámci úsilia o zlepšenie celkového environmentálneho správania fariem majú najlepšie dostupné techniky slúžiť na zavedenie a dodržiavanie systému environmentálneho riadenia.

Zistený stav **BAT 1 nie je uplatňovaný**

Opis **Áno**

Vyhodnotenie BAT sa vzťahuje na prevádzku „Hospodársky dvor Zlatná na Ostrove – chov ošípaných“ (ďalej len „prevádzka“), avšak táto nezodpovedá kategórii „mikropodnik“, ale v rámci úsilia o zlepšenie celkového environmentálneho správania je zamestnanec oboznámení s havarijným plánom a postupuje v súlade s podmienkami integrovaného povolenia a internými prevádzkovými predpismi.

2. BAT 2: Správne hospodárenie

Na prechádzanie alebo obmedzenie vplyvu na životné prostredie a celkové zlepšenie výkonu sa v rámci BAT majú používať všetky techniky:

- a) správne umiestnenie prevádzky a priestorové usporiadanie

- b) vzdelávanie a školenie pracovníkov
- c) príprava núdzového plánu na riešenie neočakávaných emisií a incidentov
- d) pravidelná kontrola, oprava údržba konštrukcií a zariadení
- e) skladovanie uhynutých zvierat spôsobom, ktorým sa predchádza emisiám alebo ktorým sa emisie znižujú.

Zistený stav **BAT 2 je uplatňovaný použitím techník uvedených v písmenách (ďalej len „písm.“) b) až e)**

Opis **Áno**

Technika uvedená v písm. a) – sa pre danú prevádzku neuplatňuje, keďže ide o existujúcu prevádzku. Zamestnanec prevádzkovateľa pravidelne absolvuje komplexné školenia ktoré vykonáva spoločnosť ABS Moča s.r.o.. Prevádzkovateľ nemá vypracovaný súbor TPP a TOO. Pri mimoriadnej situácii v oblasti ochrany vôd by prevádzkovateľ postupoval podľa havarijného plánu schváleného rozhodnutím Inšpekcie ochrany vôd č. 3531-10534/32/2011/Kon, avšak zatiaľ k takémuto incidentu v prevádzke neprišlo. Uhynuté zvieratá sú skladované v uzatvorenom a zamknutom kafilérnom boxe, čo znižuje množstvo emisií uvoľňovaných do okolitého prostredia. Externá spoločnosť (ASANÁCIA, s.r.o.) vyváža kadávery z prevádzky na základe zmluvy o odvoze a neškodnom odstránení vedľajších živočíšnych produktov zo dňa 13. 02. 2019.

3. BAT 3: Riadenie výživy

S cieľom znížiť celkové množstvo vylúčeného dusíka, a tým aj emisie amoniaku, pri zachovaní nutričných potrieb zvierat, sa majú v rámci BAT používať také zloženie krmiva a nutričná stratégia, ktoré zahŕňajú niektorú z týchto techník alebo ich kombináciu

- a) zníženie celkového obsahu proteínu prostredníctvom krmiva a vyváženým obsahom dusíka na základe energetických potrieb a stráviteľných aminokyselín
- b) viacfázové kŕmenie so zložením krmiva prispôsobeným špecifickým požiadavkám produkčného obdobia
- c) pridanie kontrolovaných množstiev esenciálnych aminokyselín do krmiva s nízkym celkovým obsahom proteínu
- d) použitie povolených kŕmnych doplnkových látok, ktoré znižujú celkové množstvo vylúčeného dusíka.

Tabuľka 1.1.

Celkové množstvo vylúčeného dusíka v súvislosti s BAT

Parameter	Kategória zvierat	Celkové množstvo vylúčeného dusíka v súvislosti s BAT ^{(1) (2)} (počet kg vylúčeného N na miesto pre zviera a rok)
Celkové množstvo vylúčeného dusíka vyjadrené ako N.	Odstavčatá	1,5 - 4,0
	Ošipané na výkrm	7,0 - 13,0
	Prasnice (vrátane ciciakov)	17,0 - 30,0
	Nosnice	0,4 - 0,8

Brojlery	0,2 - 0,6
Kačice	0,4 - 0,8
Morky	1,0-2,3 ⁽³⁾

⁽¹⁾ Dolnú hranicu intervalu je možné dosiahnuť pomocou kombinácie techník.

⁽²⁾ Celkové množstvo vylúčeného dusíka v súvislosti s BAT sa pri žiadnom druhu hydiny nevzťahuje na mládky ani na plemenné zvieratá.

⁽³⁾ Horná hranica intervalu sa vzťahuje na chov moriakov.

Súvisiace monitorovanie je uvedené v položke BAT 24. Úrovně celkového množstva vylúčeného dusíka v súvislosti s BAT nemusia byť uplatniteľné pri ekologickej živočíšnej výrobe a chove druhov hydiny, ktoré neboli uvedené vyššie.

Zistený stav **BAT 3 je uplatňovaný použitím kombinácie techník uvedených v písm. a) až d)**

Opis **Áno**

Prevádzkovateľ má vlastnú miešaťň krmiva, ktorá je kontrolovaná ústredným kontrolným a skúšobným ústavom poľnohospodárstva v Bratislave (ďalej len „ÚKSÚP“). Na výrobu krmných zmesí sa používajú komponenty od spoločnosti Agrofeed. V závislosti od hmotnosti a kategórie zvierat sú používané rôzne typy kompletných krmných zmesí ako OŠ-3, OŠ-6, OŠ-8, OŠ-9. Všetky používané krmivá sú obohatené o aminokyseliny, enzýmy a vitamínovo-minerálne premixy, ktoré pozitívne ovplyvňujú stráviteľnosť krmiva a znižujú množstvo nestrávených živín obsiahnutých v exkrementoch. Receptúry krmív sú prispôbené požiadavkám ošipáných v rôznom štádiu chovu - viacfázové kŕmenie. Používaním takýchto krmných zmesí prevádzkovateľ prispieva k znižovaniu celkového množstva vylúčeného dusíka (ďalej len „N“). Celkové množstvo vylúčeného N pre ošipané vo výkrme ako aj pre prasnice (vrátane ciciakov) možno zaradiť do intervalu uvedeného v tabuľke 1.1. Vydané integrované povolenie pre túto prevádzku v podmienkovej časti neustanovuje celkové množstvo vylúčeného N v súvislosti s BAT a je potrebné ho uviesť do súladu s VRK, resp. s BAT.

4. BAT 4: Riadenie výživy

S cieľom znížiť celkové množstvo vylúčeného fosforu pri zachovaní nutričných potrieb zvierat sa majú v rámci BAT používať také zloženie krmiva a nutričná stratégia, ktoré zahŕňajú niektorú z týchto techník uvedených v písm. a) až d) tohto BAT vo VRK alebo ich kombináciu

- viacfázové kŕmenie so zložením krmiva prispôbeným špecifickým požiadavkám produkčného obdobia
- použitie povolených krmných doplnkových látok, ktoré znižujú celkové množstvo vylúčeného fosforu (napr. fytáza)
- používanie vysokostráviteľných anorganických fosfátov na čiastočné nahradenie konvenčných zdrojov fosforu v krmive.

Tabuľka 1.2.

Celkové množstvo vylúčeného fosforu v súvislosti s BAT

Parameter	Kategória zvierat	Celkové množstvo vylúčeného fosforu v súvislosti s BAT ⁽¹⁾ ⁽²⁾ (počet kg vylúčeného P₂O₅ na miesto pre zviera a rok)
Celkové množstvo vylúčeného fosforu vyjadrené ako P ₂ O ₅ .	Odstavčatá	1,2 - 2,2
	Ošipané na výkrm	3,5 - 5,4
	Prasnice (vrátane ciciakov)	9,0 - 15,0
	Nosnice	0,10 - 0,45
	Brojlery	0,05 - 0,25
	Morky	0,15 - 1,0

⁽¹⁾ Dolnú hranicu intervalu je možné dosiahnuť pomocou kombinácie techník.

⁽²⁾ Celkové množstvo vylúčeného fosforu v súvislosti s BAT sa pri žiadnom druhu hydiny nevzťahuje na mládky ani na plemenné zvieratá.

Súvisiace monitorovanie je uvedené v položke BAT 24. Úrovně celkového množstva vylúčeného fosforu v súvislosti s BAT nemusia byť uplatniteľné pri ekologickej živočíšnej výrobe a chove druhov hydiny, ktoré neboli uvedené vyššie.

Zistený stav **BAT 4 je uplatňovaný použitím kombinácie techník uvedených v písm. a), b)**
Opis **Áno**

V prevádzke sú používané viaceré typy krmných zmesí, ktorých zloženie závisí od chovanej kategórie, aktuálnej rastovej fázy a nárokov ošipáných. Prevádzkovateľ má osvedčenie KVZ/147/2014 zo dňa 26. 02. 2014 na výrobu krmných zmesí SK 341. Celkové množstvo vylúčeného P pre ošipané na výkrm aj pre prasnice (vrátane ciciakov) je v rámci intervalu uvedeného v tabuľke 1.2. Vydané integrované povolenie pre túto prevádzku v podmienkovej časti neustanovuje celkové množstvo vylúčeného P v súvislosti s BAT a je potrebné ho uviesť do súladu s VRK, resp. s BAT.

5. BAT 5: Efektívne využívanie vody

Na efektívne využívanie vody sa v rámci BAT má používať kombinácia týchto techník:

- vedenie záznamov o využívaní vody
- vyhľadávanie a odstraňovanie únikov vody
- používanie vysokotlakových čističov na čistenie priestorov na ustajnenie zvierat a zariadení
- výber a použitie vhodných zariadení (napr. kvapkové napájačky)
- overenie a (v prípade potreby) pravidelná úprava kalibrácie zariadení na napájanie pitnou vodou
- opätovné použitie nekontaminovanej dažďovej vody ako vody na čistenie.

Zistený stav **BAT 5 je uplatňovaný použitím kombinácie techník uvedených v písm. a) až d)**

Opis **Áno**

Prevádzka je zásobovaná vodou určenou pre pitné aj technologické účely z verejného vodovodu. Prevádzkovateľ je povinný riadiť sa pri odbere pitnej vody podľa podmienok platnej zmluvy č. 1161/2009 zo dňa 27.03.2009 so spoločnosťou KOMVAK – Vodárne a

kanalizácie mesta Komárno a. s. Na meranie prietoku odoberanej vody sa využívajú vodomery, ktorých stavy sú mesačne odpisované a zaznamenávané v prevádzkovom denníku. Keďže prevádzkovateľ si pravidelne vedie evidenciu, môže okamžite vyhodnotiť nezrovnalosti v spotrebe vody a reagovať na prípadné úniky. Zamestnanec na čistenie priestorov chovných hál po vyskladnení ošípaných používa vysokotlakové čistiace zariadenia. Pri systéme suchého kŕmenia je voda pre zvieratá dostupná z napájačiek, ktoré prispievajú k efektívnemu hospodáreniu s vodou, keďže sú funkčné len pri kontakte s ošípanou. Pri systéme mokrého kŕmenia je voda súčasťou krmiva. Technika uvedená v písm. f) nemusí byť a ani nie je v prevádzke uplatnená, keďže ide o existujúcu farmu.

6. **BAT 6:** Emisie z odpadovej vody

S cieľom znížiť tvorbu odpadovej vody sa má v rámci BAT používať kombinácia techník:

- a) *udržiavanie čo najmenšieho rozsahu znečistených plôch výbehu*
- b) *minimalizovanie použitia vody*
- c) *oddelenie nekontaminovanej dažďovej vody od tokov odpadovej vody, ktorá vyžaduje spracovanie.*

Zistený stav **BAT 6 je uplatňovaný použitím kombinácie techník uvedených v písm. a), b)**

Opis **Áno**

Chov ošípaných prebieha v uzatvorených halách, kde možnosť výbehu je iba na hale B. Na zníženie objemu odpadovej vody sa v prevádzke využíva technika umývania hál pomocou vysokotlakového čistiaceho zariadenia. Technika uvedená v písm. c) nemusí byť a ani nie je v prevádzke uplatnená, keďže ide o existujúcu farmu.

7. **BAT 7:** Emisie z odpadovej vody

S cieľom znížiť emisie do vody z odpadových vôd sa má v rámci BAT používať niektorá z techník alebo ich kombinácia:

- a) *odvádzanie odpadovej vody do vyhradenej nádoby alebo skládky kalov*
- b) *úprava odpadovej vody*
- c) *aplikácia odpadovej vody na pôdu napr. pomocou zavlažovacieho systému v podobe postrekovača, pojazdného zavlažovacieho zariadenia, cisterny alebo hadicového aplikátora.*

Zistený stav **BAT 7 je uplatňovaný použitím techniky uvedenej v písm. a)**

Opis **Áno**

Odpadové vody vznikajúce pri čistení hál sú odvádzané hnojovicovou kanalizáciou do žumpy z ktorej sú prečerpávané do nadzemných hnojovicových nádrží (v čase miestneho zisťovania boli hnojovicové nádrže mimo prevádzky). Prevádzkovateľ predložil protokoly z vykonaných tesnostných skúšok všetkých nadzemných a prečerpávacích nádrží ako aj žump prevádzky z ktorých vyplynulo, že podľa príslušnej technickej normy sú vodotesné.

8. **BAT 8:** Efektívne využívanie energie

Na efektívne využívanie energie na farme sa v rámci BAT má používať kombinácia techník:

- a) *systémy vykurovania/chladenia a ventilácie s vysokou účinnosťou*
- b) *optimalizácia systémov vykurovania/chladenia a ventilácie, ako aj riadenia, najmä tam, kde sa využívajú systémy na čistenie vzduchu*
- c) *izolácia stien, podláh a/ alebo stropov priestorov na ustajnenie zvierat*
- d) *použitie energeticky účinného osvetlenia*

- e) použitie výmenníkov tepla. Môže sa použiť jeden z týchto systémov: 1. vzduch-vzduch, 2. vzduch-voda, 3. vzduch-zem
- f) použitie tepelných čerpadiel na rekuperáciu tepla
- g) rekuperácia tepla s využitím vyhrievanej a ochladzovanej podlahy s podstielkou
- h) použitie prirodzeného vetrania

Zistený stav **BAT 8 je uplatňovaný použitím kombinácie techník uvedených v písm. a), c), d)**

Opis **Áno**

V každej chovnej hale sa nachádza automatická riadiaca jednotka, ktorej účelom je zabezpečiť optimálne tepelné podmienky v halách. Ventilácia hál je riadená pomocou automatického systému, klapky ventilátorov regulujú prísun a odsávanie vzduchu. Stropy v halách A, B, C, D, a CH sú izolované polystyrénom. V halách E, F, G sú stropy zaizolované heraklitom. V maximálnej možnej miere sú v chovných halách využívané energeticky účinné svietidlá. Techniky uvedené v písm. b), e) až h) – sa v prevádzke neuplatňujú.

9. BAT 9:Emisie hluku

S cieľom zabrániť vzniku emisií hluku alebo, ak to nie je možné, dosiahnuť ich zníženie sa v rámci BAT má vytvoriť a realizovať plán na riadenie hluku, ktorý je súčasťou systému environmentálneho riadenia (pozri položku BAT 1) a ktorý zahŕňa tieto prvky

- a) Protokol obsahujúci príslušné opatrenia a harmonogramy
- b) Protokol na vykonávanie monitorovania hluku
- c) Protokol na reakcie na zistené výskyty hluku
- d) Program znižovania hluku určený napr. na identifikáciu zdrojov, monitorovanie emisií hluku, označenie príspevkov zdroja a vykonávanie opatrení na ich elimináciu a /alebo zmiernenie
- e) Posúdenie minulých výskytov hluku a nápravných opatrení a šírenie poznatkov o výskyte hluku

Zistený stav **BAT 9 nie je uplatňovaný, keďže nebolo podložené obťažovanie hlukom z prevádzky u citlivých receptorov**

Opis **Nie**

10. BAT 10:Emisie hluku

S cieľom zabrániť vzniku emisií hluku alebo, ak to nie je možné, dosiahnuť ich zníženie sa v rámci BAT má použiť niektorá z týchto techník alebo ich kombinácia:

- a) zabezpečenie dostatočnej vzdialenosti medzi prevádzkou a citlivými receptormi
- b) umiestnenie zariadenia
- c) prevádzkové opatrenia
- d) zariadenia s nízkou hlučnosťou
- e) zariadenia na zníženie hluku
- f) znižovanie hluku.

Zistený stav **BAT 10 je uplatňovaný použitím techniky uvedenej v písm. c)**

Opis **Nie**

11. BAT 11:Emisie prachu

Na zníženie emisií prachu z jednotlivých budov pre zvieratá sa má v rámci BAT má použiť niektorá z týchto techník alebo ich kombinácia:

- a) zníženie tvorby prachu v budovách pre hospodárske zvieratá
- b) zníženie koncentrácie prachu
- c) úprava vyfukovaného vzduchu pomocou systému na čistenie vzduchu.

Zistený stav **BAT 11 je uplatňovaný použitím techniky uvedenej v písm. a)**

Opis **Áno**

Z techník na zníženie tvorby prachu v hospodárskych budovách, sú v prevádzke uplatnené nasledovné – adlibitný prístup k suchému krmivu. Techniky na úpravu vyfukovaného vzduchu pomocou systému na čistenie vzduchu sa v prevádzke nevyužívajú.

12. BAT 12: Emisie zápachu

S cieľom zabrániť vzniku emisií zápachu z farmy alebo, ak to nie je možné, dosiahnuť ich zníženie sa má v rámci BAT vytvoriť, realizovať a pravidelne preskúmať plán na riadenie zápachu, ktorý je súčasťou systému environmentálneho riadenia (pozri položku BAT 1) a ktorý zahŕňa tieto prvky:

- a) protokol obsahujúci príslušné opatrenia a harmonogramy
- b) protokol na vykonávanie monitorovania zápachu
- c) protokol na reakcie na zistené obťažovanie zápachom
- d) program prechádzania a odstraňovania zápachu učená napr. na identifikáciu zdrojov, monitorovanie emisií zápachu, označenie príspevkov zdrojov a vykonávanie opatrení na ich elimináciu a /alebo zmiernenie
- e) posúdenie minulých výskytov zápachu a nápravných opatrení a šírenie poznatkov o výskyte zápachu.

Zistený stav **BAT 12 nie je uplatňovaný, keďže nebolo podložené obťažovanie zápachom z prevádzky u citlivých receptorov**

Opis **Nie**

13. BAT 13: Emisie zápachu

S cieľom zabrániť vzniku emisií zápachu a/alebo vplyvu zápachu z farmy alebo, ak to nie je možné, dosiahnuť ich zníženie sa má v rámci BAT použiť kombinácia techník:

- a) zabezpečenie dostatočnej vzdialenosti medzi farmou a citlivými receptormi
- b) použitie systému ustajnenia, v ktorom je zavedený jeden z nasledujúcich princípov alebo ich kombinácia – uvedené v BAT 13
- c) optimalizovanie podmienok vypúšťania vyfukovaného vzduchu z budovy pre zvieratá
- d) použitie systémov čistenia vzduchu
- e) použitie niektorej z techník alebo ich kombinácie uvedených v BAT 13 písm. e)
- f) spracovanie hnoja pomocou niektorých z týchto techník (uvedených v BAT 13 písm. f) s cieľom minimalizovať emisie zápachu počas aplikovania do pôdy
- g) použitie niektorej z týchto techník (uvedených v BAT 13 písm. g) alebo ich kombinácie na aplikáciu hnoja do pôdy

Zistený stav **BAT 13 je uplatňovaný použitím techník uvedených v písm. a), b), c)**

Opis **Áno**

Prevádzka je situovaná na okraji intravilánu obce. Ošípané sú ustajnené na hlboknej podstielke (slama), pod ktorou sú vybudované kanály na odvedenie močovky. Znečistený vzduch z chovných hál je výpustami umiestnenými po obvode haly vypúšťaný do okolia.

14. **BAT 14:** Emisie zo skladovania pevného hnoja

Na zníženie emisií amoniaku do vzduchu zo skladovania pevného hnoja sa má v rámci BAT použiť niektorá z týchto techník alebo ich kombinácia:

- a) zníženie pomeru plochy povrchu, ktorý vytvára emisie, k objemu haldy pevného hnoja
- b) zakrytie hald pevného hnoja
- c) skladovanie vysušeného pevného hnoja v prístrešku.

Zistený stav **BAT 14 nie je uplatňovaný, keďže sa hnoj v prevádzke neskladuje**

Opis **Áno**

Hnoj je vyvážaný na poľné hnojisko ktoré je umiestnené v extraviláne obci.

15. **BAT 15:** Emisie zo skladovania pevného hnoja

S cieľom zabrániť emisiám do pôdy a vody z uskladnenia pevného hnoja alebo, ak to nie je možné, dosiahnuť ich zníženie sa má v rámci BAT použiť kombinácia týchto techník v uvedenom poradí priorit:

- a) skladovanie vysušeného pevného hnoja v prístrešku
- b) použitie betónového sila na skladovanie pevného hnoja v prístrešku
- c) skladovanie pevného hnoja na pevnej nepriepustnej podlahe s kanalizačným systémom a zbernou nádržou na odtekajúce látky
- d) výber zásobníka s dostatočnou kapacitou na uloženie pevného hnoja počas období, v ktorých nie je možná aplikácia do pôdy
- e) skladovanie pevného hnoja na poľných haldách vzdialených od povrchových a /alebo podzemných vodných tokov, do ktorých by mohli preniknúť odtekajúce látky v kvapalnej podobe

Zistený stav **BAT 15 nie je uplatňovaný, keďže sa hnoj v prevádzke neskladuje**

Opis **Nie**

16. **BAT 16:** Emisie zo skladovania hnojovice

Na zníženie emisií amoniaku do vzduchu zo skladovania hnojovice sa má v rámci BAT použiť kombinácia techník:

- a) vhodný návrh a riadenie skládky hnojovice pomocou kombinácie techník uvedených v BAT 15 písm. a)
- b) prekrytie skládky hnojovice
- c) acidifikácia hnojovice

Zistený stav **BAT 16 je uplatnený použitím kombinácie techník uvedených v písm. a) a b)**

Opis **Áno**

Močovka je skladovaná v uzavretej podzemnej žumpe.

17. **BAT 17:** Emisie zo skladovania hnojovice

Na zníženie emisií amoniaku do vzduchu zo skládky hnojovice so zemným valom (lagúny) sa má v rámci BAT použiť kombinácia techník:

- a) minimalizovanie premiešavania hnojovice
- b) prekrytie skládky hnojovice so zemným valom pružným alebo plávajúcim krytom.

Zistený stav **BAT 17 nie je uplatňovaný, pretože lagúna na skladovanie hnojovice sa v prevádzke nenachádza**

Opis **Nie**

18. BAT 18: Emisie zo skladovania hnojovice

S cieľom zabrániť emisiám do pôdy a vody zo zhromažďovania hnojovice, jej prepravy potrubiami a zo skládky a/alebo úložiska so zemným valom (lagúny) sa má v rámci BAT použiť kombinácia techník:

- a) použitie skládok, ktoré sú schopné odolať mechanickým, chemickým a tepelným vplyvom
- b) výber zásobníka s dostatočnou kapacitou na uloženie hnojovice počas obdobia, v ktorých nie je možná aplikácia do pôdy
- c) zhotovenie nepriepustných zariadení a vybavenia na zhromažďovanie a premiestňovanie hnojovice (napr. jamy, kanály, odtoky, čerpacie stanice)
- d) skladovanie hnojovice na skládkach so zemným valom (lagúnach) s nepriepustným dnom a stenami, napr. s obložením z ílu alebo plastu (alebo s dvojitém obložením)
- e) inštalácia systému na zisťovanie únikov, napr. zloženého z geomembrány, drenážnej vrstvy a drenážneho potrubného systému
- f) kontrola konštrukčnej celistvosti skládok najmenej raz ročne.

Zistený stav **BAT 18 je uplatňovaný, použitím kombinácie techník v písm. a) – c), e)**

Opis **Áno**

Prevádzkovateľ predložil Protokoly zo skúšok tesností vodotesnosti pre 2 skladovacie nádrže na hnojovicu a žumpu, z ktorých vyplýva, že všetky objekty sú tesné podľa príslušných noriem. Skúšky vodotesnosti nádrží sa vykonávajú v intervaloch určených príslušnou legislatívou na úseku ochrany vôd. V skladovacích nádržiach sú umiestnené čidlá, ktoré zvukom signalizujú dosiahnutie kritickej úrovne hladiny hnojovice. Na základe prepočtu je možné konštatovať, že kapacita skladovacích nádrží je na obdobie počas, ktorého nie je možná aplikácia hnojovice do pôdy dostačujúca.

19. BAT 19: Spracovanie hnoja na farme

Ak sa využíva spracovanie hnoja na farme, na zníženie emisií dusíka, fosforu, zápachu a mikrobiálnych patogénov do vzduchu a vody a uľahčenie skladovania hnoja a/alebo aplikácie hnoja do pôdy sa má v rámci BAT hnoj spracúvať pomocou niektorej z techník alebo ich kombinácie uvádzaných v písm. a) až f) tohto BAT vo VRK.

- a) mechanická separácia hnojovice
- b) anaeróbny rozklad hnoja v zariadení na bioplyn
- c) použitie externého tunela na sušenie hnoja
- d) aeróbny rozklad (prevzdušňovanie) hnojovice
- e) nitrifikácia a denitrifikácia hnojovice
- f) kompostovanie pevného hnoja.

Zistený stav **BAT 19 nie je uplatňovaný, pretože hnoj sa na prevádzke nespracováva**

Opis **Nie**

20. BAT 20: Aplikácia hnoja do pôdy

Na prevenciu, alebo prípadne, ak to nie je možné, zníženie emisií dusíka, fosforu a mikrobiálnych patogénov do pôdy a vody v dôsledku aplikácie hnoja do pôdy sa majú v rámci BAT použiť všetky techniky:

- a) posúdenie pôdy, do ktorej sa bude hnoj aplikovať, s cieľom identifikovať riziká odtoku
- b) zachovanie dostatočnej vzdialenosti medzi poľami, na ktoré sa aplikuje hnoj (so zachovaním pásu pôdy bez aplikácie hnoja)

- c) vyhýbanie sa aplikácii hnoja, ak môže existovať značné riziko odtoku
- d) prispôsobenie dávkovania pri aplikácii hnoja do pôdy pri zohľadnení obsahu dusíka a fosforu v hnoji a charakteristik pôdy (napr. obsah živín), sezónnych požiadaviek plodín a poveternostných podmienok a podmienok poľa, ktoré by mohli spôsobiť odtok
- e) zosúladenie aplikácie hnoja do pôdy s výživovými nárokmi plodín
- f) kontrola vyhnojovaných polí v pravidelných intervaloch s cieľom identifikovať akýkoľvek príznak odtoku a v prípade potreby primerane zasiahnuť
- g) zabezpečenie primeraného prístupu ku skládke hnoja a efektívne nakladanie hnoja bez únikov
- h) kontrola, či sú stroje na aplikáciu hnoja do pôdy v prevádzkyschopnom stave a nastavené na správne dávkovanie.

Zistený stav **BAT 20 nie je uplatňovaný, pretože prevádzkovateľ hnoj z prevádzky vyváža na poľné hnojisko**

Opis **Nie**

21. BAT 21:Aplikácia hnoja do pôdy

Na zníženie množstva emisií amoniaku do vzduchu z aplikácie hnojovice do pôdy sa má v rámci BAT použiť niektorá z techník alebo ich kombinácia:

- a) riedenie hnojovice a následné využitie techník, medzi ktoré patrí napríklad použitie nízkotlakového vodného zavlažovacieho systému
- b) pásový rozmetávač s využitím niektorých z týchto techník: 1. vlečná hadica, 2. vlečná radlica
- c) zariadenie na plytkú injeckáž (otvorená štrbina).
- d) zariadenie na hlbokú injeckáž (uzatvorená štrbina).
- e) acidifikácia hnojovice

Zistený stav **BAT 21 nie je uplatňovaný, pretože prevádzkovateľ hnoj z prevádzky vyváža na poľné hnojisko**

Opis **Nie**

22. BAT 22:Aplikácia hnoja do pôdy

Na zníženie emisií amoniaku do vzduchu z aplikácie hnoja do pôdy sa má v rámci BAT zapracovať hnoj do pôdy v čo najkratšom čase.

Zistený stav **BAT 22 nie je uplatňovaný, pretože prevádzkovateľ hnoj z prevádzky vyváža na poľné hnojisko**

Opis **Nie**

23. BAT 23:Emisie z celého výrobného procesu

Na zníženie emisií amoniaku z celého výrobného procesu pri chove ošípaných (vrátane prasníc) alebo hydiny sa v rámci BAT má odhadnúť alebo vypočítať zníženie emisií amoniaku z celého výrobného procesu prostredníctvom BAT zavedených na farme.

Zistený stav **BAT 23 je uplatňovaný**

Opis **Áno**

Pri výpočte množstva emisií amoniaku z výrobného procesu si prevádzkovateľ uplatňuje zníženie na základe údajov uvedených vo vestníku Ministerstva životného prostredia Slovenskej Republiky (ďalej len „MŽP SR“), ročník XVI, čiastka 5/2008, časť III. bod 1. Všeobecné emisné faktory a všeobecné emisné závislosti pre vybrané technológie a zariadenia

v súčinnosti s vyhláškou MŽP SR č. 410/2012 ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší. Národná legislatíva pripúšťa uplatnenie zníženia emisií amoniaku vzhľadom k tomu, že v prevádzke sa používa krmivo s obsahom biotechnologických prípravkov, roštová podlaha. Prevádzkovateľ každoročne odovzdáva zistené údaje príslušnému Okresnému úradu na tlačivách NEIS.

24. BAT 24: Monitorovanie emisií a parametrov procesov

V rámci BAT sa má monitorovať celkové množstvo dusíka a celkové množstvo fosforu vylúčené v hnoji pomocou niektorej z techník:

- a) *výpočet pomocou materiálovej bilancie dusíka a fosforu na základe príjmu krmiva, celkového obsahu proteínu v strave, celkového obsahu fosforu a výkonnosti zvierat*
- b) *odhad na základe analýzy celkového obsahu dusíka a fosforu v hnoji*

minimálne s uvedenou frekvenciou.

Zistený stav **BAT 24 nie je uplatňovaný**

Opis **Áno**

Prevádzkovateľ pre účely monitorovania celkového množstva N a celkového množstva P vylúčeného v hnoji použil techniku b) odhad na základe analýzy celkového obsahu dusíka a fosforu v hnoji.

25. BAT 25: Monitorovanie emisií a parametrov procesov

V rámci BAT sa majú monitorovať emisie amoniaku do vzduchu pomocou niektorej z techník:

- a) *odhad pomocou materiálovej bilancie na základe vylučovania a celkového obsahu dusíka (alebo celkového obsahu amoniakálneho dusíka) prítomného v jednotlivých etapách spracovania hnoja*
- b) *výpočet pomocou merania koncentrácie amoniaku a intenzity vetrania pomocou metód vychádzajúcich z noriem ISO, vnútroštátnych alebo medzinárodných noriem alebo iných metód, ktoré zabezpečujú údaje s porovnateľnou vedeckou kvalitou*
- c) *odhad pomocou emisných faktorov*

minimálne s uvedenou frekvenciou.

Zistený stav **BAT 25 je uplatňovaný použitím techniky uvedenej v písm. c)**

Opis **Áno**

Prevádzkovateľ monitoruje množstvo emisií amoniaku vypúšťaných do ovzdušia s využitím interných záznamov, legislatívne určených emisných faktorov a postupu výpočtu množstva emisií schváleného rozhodnutím Obvodného úradu životného prostredia v Komárne. V integrovanom povolení ma prevádzkovateľ určenú povinnosť zistené údaje o vzniknutých emisiách každoročne posielat' príslušnému Okresnému úradu do stanoveného termínu na tlačivách NEIS. Plnenie tejto povinnosti je Inšpekciou preverované počas vykonávaných kontrol.

26. BAT 26: Monitorovanie emisií a parametrov procesov

V rámci BAT sa majú pravidelne monitorovať emisie zápachu do vzduchu.

Pri monitorovaní emisií zápachu možno použiť:

- *normy EN (napríklad s využitím dynamickej olfaktometrie podľa normy EN 13725 na určenie koncentrácie zápachu)*
- *pri využití alternatívnych metód, pre ktoré nie sú dostupné normy EN (napríklad meranie/odhad vystavenia zápachu, odhad vplyvu zápachu), možno použiť normy ISO,*

vnútroštátne alebo medzinárodné normy, ktoré zabezpečujú získanie údajov s porovnateľnou vedeckou kvalitou.

Zistený stav **BAT 26 nie je uplatňovaný, pretože nebolo podložené obťažovanie zápachom z prevádzky u citlivých receptorov**

Opis **Nie**

27. **BAT 27:** Monitorovanie emisií a parametrov procesov

V rámci BAT sa majú monitorovať emisie prachu z jednotlivých budov na ustajnenie zvierat pomocou niektorej z techník:

- a) výpočet pomocou merania koncentrácie prachu a intenzity vetrania pomocou metód vychádzajúcich z noriem EN alebo iných metód (ISO, vnútroštátne alebo medzinárodné), ktoré zabezpečujú údaje s porovnateľnou vedeckou kvalitou
- b) odhad pomocou emisných faktorov

minimálne s uvedenou frekvenciou.

Zistený stav **BAT 27 nie je a nemusí byť uplatňovaný vzhľadom na náklady súvisiace s meraním**

Opis **Nie**

28. **BAT 28:** Monitorovanie emisií a parametrov procesov

V rámci BAT sa majú monitorovať emisie amoniaku, prachu a/alebo zápachu z jednotlivých budov na ustajnenie zvierat vybavených systémom na čistenie vzduchu pomocou všetkých techník:

- a) overenie výkonnosti systému na čistenie vzduchu prostredníctvom merania amoniaku, zápachu a/alebo prachu v skutočných podmienkach farmy, podľa predpísaného meracieho protokolu a pomocou metód vychádzajúcich z noriem EN alebo iných metód (ISO, vnútroštátne alebo medzinárodné), ktoré zabezpečujú údaje s porovnateľnou vedeckou kvalitou
- b) kontrola efektívnej funkcie systému na čistenie vzduchu (napríklad priebežným zaznamenávaním prevádzkových parametrov alebo pomocou výstražných systémov)

minimálne s uvedenou frekvenciou.

Zistený stav **BAT 28 nie je uplatňovaný, keďže chovné haly nie sú vybavené systémom na čistenie vzduchu**

Opis **Nie**

29. **BAT 29:** Monitorovanie emisií a parametrov procesov

V rámci BAT sa majú monitorovať procesné parametre:

- a) spotreba vody
- b) spotreba el. energie
- c) spotreba paliva
- d) počet prichádzajúcich a odchádzajúcich zvierat v relevantných prípadoch vrátane narodení a úmrtí
- e) spotreba krmiva
- f) tvorba hnoja

najmenej raz ročne.

Zistený stav **BAT 29 je uplatnený použitím kombinácie techník uvedených v písm. a) až f)**

Opis **Áno**

Spotreba vody, el. energie je pravidelne zaznamenávaná v prevádzkovej evidencii, ktorá bola počas kontroly poskytnutá Inšpekcii k nahliadnutiu. Spotrebované palivo (nafta) sa sleduje prostredníctvom prevádzkového denníka stroja používaného v prevádzke. Prevádzkovateľ každý mesiac zasiela do Centrálnej evidencie hospodárskych zvierat hlásenia, kde uvádza zmeny v počtoch zvierat za daný mesiac. Spotreba krmiva je prevádzkovateľom evidovaná cez dodacie listy k faktúram.

ZÁVERY O BAT PRE INTENZÍVNY CHOV OŠÍPANÝCH

30. BAT 30: Monitorovanie emisií a parametrov procesov

Na zníženie emisií amoniaku do vzduchu z jednotlivých ošipární sa v rámci BAT má používať niektorá z techník uvedených v písm. a) až e) tohto BAT vo VRK.

Tabuľka 2.1.

Úrovně znečišťování související s BAT pro emise amoniaku do vzduchu z jednotlivých ošipární

Parameter	Kategória zvierat	BAT-AEL ⁽¹⁾ [počet kg NH ₃ na miesto pre zviera a rok]
Amoniak vyjadrený ako NH ₃	Prasnice v ruji a gravidné prasnice	0,2 – 2,7 ⁽²⁾⁽³⁾
	Oprásené prasnice (vrátane ciciakov) v klietkach	0,4 – 5,6 ⁽⁴⁾
	Odstavčatá	0,03 – 0,53 ⁽⁵⁾⁽⁶⁾
	Ošipané na výkrm	0,1 – 2,6 ⁽⁷⁾⁽⁸⁾

(1) Dolná hranica intervalu je spojená s používaním systému na čistenie vzduchu.

(2) V prípade existujúcich prevádzok využívajúcich systém s hlbokou jamou v kombinácii s technikami riadenia výživy je horná hranica intervalu BAT-AEL 4,0 kg NH₃ na miesto na zviera a rok.

(3) V prípade prevádzok používajúcich techniku BAT 30 písm. a) bod 6, 30 písm. a) bod 7 alebo 30 písm. a) bod 11 je horná hranica intervalu BAT-AEL 5,2 kg NH₃ na miesto na zviera a rok.

(4) V prípade existujúcich prevádzok využívajúcich techniku BAT 30 písm. a) bod 0 v kombinácii s technikami riadenia výživy je horná hranica intervalu BAT-AEL 7,5 kg NH₃ na miesto na zviera a rok.

(5) V prípade existujúcich prevádzok využívajúcich systém s hlbokou jamou v kombinácii s technikami riadenia výživy je horná hranica intervalu BAT-AEL 0,7 kg NH₃ na miesto na zviera a rok.

(6) V prípade prevádzok používajúcich techniku BAT 30 písm. a) bod 6, 30 písm. a) bod 7 alebo 30 písm. a) bod 8 je horná hranica intervalu BAT-AEL 0,7 kg NH₃ na miesto na zviera a rok.

(7) V prípade existujúcich prevádzok využívajúcich systém s hlbokou jamou v kombinácii s technikami riadenia výživy je horná hranica intervalu BAT-AEL 3,6 kg NH₃ na miesto na zviera a rok.

(8) V prípade prevádzok používajúcich techniku BAT 30 písm. a) bod 6, 30 písm. a) bod 7, 30 písm. a) bod 8 alebo 30 písm. a) bod 16 je horná hranica intervalu BAT-AEL 5,65 kg NH₃ na miesto na zviera a rok.

Súvisiace monitorovanie je uvedené v položke BAT 25. Úroveň znečišťovania súvisiaca s najlepšimi dostupnými technikami (BAT-AEL) sa nemusí dať uplatniť pri ekologickej živočíšnej výrobe.

Zistený stav BAT 30 je uplatňovaný technikou uvedenou v písm. a) v bode 7

Opis Áno

V prevádzke sa uplatňujú ustajnenie zvierat v kotercoch. Prevádzkovateľ predložil Inšpekcii údaje o zdroji znečišťovania ovzdušia, z ktorých vyplýva že v roku 2018 bolo množstvo amoniaku vypusteného do ovzdušia 16,273 kg a počet chovaných ošipaných za rok bol 45 kusov. Teda emisie amoniaku do ovzdušia predstavovali 0,36 kg na zviera za rok 2018. Tým prevádzkovateľ spĺňa úrovne znečišťovania pre emisie amoniaku uvedené v tabuľke č. 2.1. Avšak aktuálne platné vydané integrované povolenie pre prevádzku neustanovuje celkové množstvo vylúčeného amoniaku v súvislosti s BAT a je potrebné ho aktualizovať.

K. Prílohy správy Nie

1. -

L. Záver – celkové zhodnotenie

Z uskutočnenej kontroly a z preskúmania podkladov predložených prevádzkovateľom vyplynulo, že v súčasnosti sa pri vykonávaní činnosti v prevádzke **uplatňujú** BAT-y č. 2 – 8; 10 – 11; 13; 16; 18; 23; 25; 29 – 30 a **neuplatňujú** sa BAT-y č.1; 9; 12; 14 – 15; 17; 19 – 22; 24; 26 – 28, zdôvodnenie ich neuplatňovania je uvedené pri konkrétnom BAT-e.

BAT-y č. 31; 32; 33; 34 Inšpekcia nevyhodnotila, keďže ich uplatniteľnosť sa netýka tejto prevádzky.

Z porovnania podmienok integrovaného povolenia a VRK, ktorým sa ustanovujú závery o BAT pre intenzívny chov hydiny a ošípaných vyplynulo, že integrované povolenie pre prevádzku **neobsahuje, resp. neustanovuje**:

- celkové množstvá vylúčeného N a P v súvislosti s BAT, ktoré sú uvedené v tabuľkách 1.1. a 1.2. vo VRK pre príslušnú kategóriu zvierat,
- podmienky ani frekvenciu monitorovania celkového množstva N a P vylúčeného v hnoji pomocou niektorej z techník uvedených v BAT 24,
- úrovne znečisťovania pre emisie amoniaku do ovzdušia, ktoré sú uvedené v tabuľke 2.1. vo VRK.

Na základe týchto skutočností Inšpekcia podľa § 11 ods. 2 písm. a) zákona o IPKZ začne konanie z vlastného podnetu, keďže došlo k zmene najlepšej dostupnej techniky, t. j. bol uverejnený právne záväzný akt Európskej únie o záveroch o BAT pre intenzívny chov hydiny alebo ošípaných a prevádzkovateľ bude vyzvaný na predloženie žiadosti o zmenu integrovaného povolenia z dôvodu potreby aktualizácie podmienok povolenia. Prevádzkovateľ je povinný zosúladiť sa s prijatými závermi o BAT do 15. 02. 2021.

M. Podpisy

Za SIŽP:

Ing. Juraj Šimon

.....

Za SIŽP:

RNDr. Martin Jursa

.....